

Korupce při veřejných zakázkách v ČR a SR

Mgr. Bc. David Póč

Katedra veřejné ekonomie

davidpoc@email.cz

Nová legislativní opatření v ČR a SR

- Zákon č. 137/2006 Sb. x Zákon č. 25/2006 Zz.
- Další harmonizace s právem EU
- Snaha o dosažení větší efektivity veřejných výdajů a veřejných financí
- Střety zájmů soukromých a veřejných subjektů
- Větší vynutitelnost zákona

Korupční příležitosti

- Aktuální nepříznivá situace
- Zpráva Světové banky – 0,6 % tržeb uchazečů odváděno na úplatky v ČR, v SR situace obdobná
- 47. příčka v Indexu vnímání korupce
- Zpráva Světového ekonomického fóra – hodnocení dvou aspektů:
 - zvýhodňování firem
 - úplatky

Základní principy nové legislativy

- 3 základní principy:
 - Nulová diskriminace
 - Respekt k rovnosti dodavatelů
 - Transparentnost
- Cíl – větší otevřenost vedoucí k efektivnější alokaci veřejných financí či zlepšení služeb
- Nutnost podpory konkurence – velký počet zájemců o zakázky
- Potřeba postupovat metodou efektivní optimalizace – omezit konkurenci při veřejných zakázkách jestliže nese neúměrné administrativní náklady atd.

Diskriminace – ano či ne?

- Problematika asymetrické informace
- „Veřejné subjekty“ – např. instituce veřejné správy vyhledávají maximální informovanost o potencionálních dodavatelích
- Evropská unie tento princip respektuje a umožňuje celou řadu kroků, které jsou reflektovány v příslušných zákonech

Role transparentnosti

- Možnost transparentních rozhodnutí
- Možnost zpětného ověření
- Absence vede k:
 - Nemožnosti firem účastnit se výběrových řízení
 - Systematické zvýhodňování určitých firem
 - Zvýšení výdajů na veřejné zakázky
 - Neúčast malých a středních firem ve výběrových řízeních

Legislativa v ČR a SR z pohledu principu nediskriminace a rovnosti

- Slovenský zákon důsledněji brání informačnímu zvýhodňování
- Mlčení zadavatel o údajích do dne zveřejnění
- Obdobní situace v otázce složení hodnotících komisí – problematika propojení osob
- Slovenský zákon má přesnou definici x český zákon je velice vágní
- Zainteresovanost ministerstev na složení komisí

Legislative in CR and SR from the perspective of the principle of non-discrimination and equality (2)

- Evaluation of accepted offers
- Problematic work with evaluation criteria
- Concrete example of lower transparency in CR is the so-called simplified pre-limiting management – uncertainty of „suitability“ announcement and participation of bidders (orders in relatively large volume up to 20 million CZK)
- More restrictive law in CR for example in questions of public law of the contractor – in CR 20% original public orders x SR 50% original public orders

Legislative in CR and SR from the perspective of the principle of transparency

- Substantively wider scope of the Slovenian law
- In CR is not regulated nor monitored the process of tendering of public contracts of small scope
- In SR it is necessary to disclose ÚVO (Úrad pre verejné obstarávanie) even for small contracts

Legislative in CR and SR from the perspective of the principle of transparency (2)

- Rozdíl při vymezování výjimek
- Diference rovněž v případě tzv. in – house zadávání
- Zákon v SR striktně nařizuje použití elektronické komunikace x zákon v ČR toto umožňuje, ale nenařizuje
- Otázka předběžného oznamování a zveřejňování zakázek v relevantních dokumentech

Dohled a opravné prostředky

- Na Slovensku specifický resort státní správy v čele s ÚVO x v ČR ÚOHS s mnoha dalšími kompetencemi, případně MMR ČR
- Mnohem větší odbornost na straně zadavatelů v SR
- Diference v možnost přezkumu veřejných zakázek
- Možnosti sankcí

Závěrem

- Zákon ČR stále postrádá řadu protikorupčních prvků
- Snaha o liberalizaci tenduje v ČR k netransparentnosti
- Větší prvkem zákonné kontroly na straně slovenského zákona
- Novelizace zákona v ČR

Děkuji za pozornost!

Mgr. Bc. David Póč
Katedra veřejné ekonomie
davidpoc@email.cz